

POSTANOWIENIE

15 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 15 lutego 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku I. Ł.
z udziałem W. W. i J. W.
o zasiedzenie służebności,
na skutek skargi kasacyjnej W. W. i J. W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie
z 7 kwietnia 2022 r., II Ca 3076/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza solidarnie od uczestników W. W. i J. W. na rzecz wnioskodawcy I. Ł. kwotę 257 (dwieście pięćdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia odpisu niniejszego postanowienia uczestnikom do dnia zapłaty.**

[PG]

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 7 kwietnia 2022 r. (sygn. akt II Ca 3076/21) pełnomocnik uczestników postępowania W. W. i J. W. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., stwierdzając, że wobec rażących naruszeń przez Sąd Okręgowy w Krakowie przepisów postępowania, to jest, w szczególności, art. 386 § 4 k.p.c., wywiedziona przez niego skarga jest oczywiście uzasadniona. Jak stwierdził pełnomocnik skarżących w realiach przedmiotowej sprawy miała miejsce wadliwa identyfikacja przedmiotu postępowania (zasiedzenie służebności drogi koniecznej), w konsekwencji nie doszło do rozpoznania istoty sprawy. W dalszej kolejności pełnomocnik skarżących zarzucił Sądowi Okręgowemu w Krakowie, że ten, wbrew obowiązкови dokonania określonych ustaleń stanu faktycznego, w sprawie o zasiedzenie służebności, takich ustaleń nie dokonał – nie przeprowadził dowodu z uzupełniającej opinii biegłego – co doprowadziło do wydania zaskarżonego postanowienie w oparciu o niepełny materiał dowodowy. W efekcie, w ocenie pełnomocnika skarżących, mając na względzie wskazane w skardze kasacyjnej uchybienia Sądu drugiej instancji,

skarga kwalifikowała się do przyjęcia przez Sąd Najwyższy, z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Odnosząc się do skonkretyzowanej przez pełnomocnika uczestników postępowania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy stwierdzić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że zachodzi ona wówczas, kiedy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie kwalifikowanych uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowni drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym i oczywistym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. W rezultacie oczywista zasadność skargi kasacyjnej może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, niepubl.).

Zdaniem Sądu Najwyższego, skarżący, wbrew zakazowi wyrażonemu w art. 398³ § 3 k.p.c., dążą w istocie do zakwestionowania dokonanych przez Sąd Okręgowy w Krakowie ustaleń faktycznych oraz poczynionych przez ten Sąd ocen materiału dowodowego, a ponadto podważają zasadność decyzji tego Sądu odnośnie do niedopuszczenia dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, czy też nieprzeprowadzenia tego dowodu z urzędu, które to okoliczności miały zaważyć na tym, że, w szczególności, istota sprawy nie została rozpoznana. Należy jednak zauważyć, że dezaprobata skarżących odnośnie do zajętego w ich sprawie, przez Sąd drugiej instancji, stanowiska – w zakresie ocen stanu faktycznego na podstawie przeprowadzonych dowodów, ocen prawnych i dokonanej przez ten Sąd subsumpcji – nie dowodzi tego, że rekomendowana przez nich Sądowi

Najwyższemu skarga kasacyjna jest uzasadniona w stopniu oczywistym i jako taka kwalifikuje się do przyjęcia przez ten Sąd. Stosownie bowiem do art. 398³ § 3 k.p.c. niedopuszczalne jest oparcie skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Nadto trzeba zdecydowanie podkreślić, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową, przed którą dochodzi do kolejnego rozpoznania spraw, bowiem jest on związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza, w szczególności, badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2012 r., II CSK 108/12, niepubl. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 7 września 2013 r., V CSK 529/11, niepubl.). Argumenty zaprezentowane przez uczestników postępowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dotyczą sposobu dokonania przez Sąd Okręgowy w Krakowie ustaleń faktycznych na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie, czy też wytknięcia rzekomych zaniechań, których miał dopuścić się ten Sąd w ramach postępowania dowodowego. W świetle argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia nie można jednak stwierdzić, by Sąd drugiej instancji dopuścił się w rozpoznanej sprawie oczywistego naruszenia przepisów o sposobie prowadzenia postępowania dowodowego oraz niewątpliwego, a zarazem rażącego uchybienia przepisowi art. 386 § 4 k.p.c. oraz przepisom o zasadach oceny materiału dowodowego. Podkreślić należy, że nierozpoznanie istoty sprawy – z czym skarżący upatrują oczywistej zasadności ich skargi kasacyjnej – nie obejmuje sytuacji, w której zarzuca się sądowi uchybień procesowych polegających na niewłaściwej ocenie dowodów czy też bezzasadnym nieprzeprowadzeniu części dowodów zawnioskowanych przez strony. Rekapitułując te rozważania stwierdzić trzeba, iż powołana przez uczestników postępowania przyczyna uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie została wykazana.

Wskazać należy również, że nie zachodzi też nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozważę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego - na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną - orzeczono na podstawie 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1¹, 3 i 4, 391 § 1, 398²¹ i 13 § 2 k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

(r.g.)